

De Nieuwe Kern en fietsroutes; een alternatief voorstel

Ingediend door: De Federatie, Ons Lustoord en Dijkzicht, 15 juni 2020

Aanleiding

Het Plan van Aanpak Volkstuinen in De Nieuwe Kern (DNK) bevat een fietsroute om de nieuwe woonwijk te verbinden met de stad en de Volkstuinen. Concreet betekent dit voorstel een fietspad dat dwars over Tuinpark Dijkzicht gaat, een fietspad dat verhard moet worden met hekken erlangs en mét verlichting. De realisatie van dit voorstel zou ons tuinpark verscheuren met destructieve gevolgen voor mens en natuur en daarnaast tegenstrijdig zijn met het beleid van de gemeente dat is omschreven in de Groenvisie 2050, een leefbare stad voor mens en dier en Uitvoeringsstrategie Volkstuinenbeleid (Bijlage 1 toont de nadelen van het huidige voorstel en contradictie met het huidige beleid).

Daarom presenteren wij een alternatief dat beter aansluit bij de uitgangspunten van het actuele gemeentebestuur en veel minder impact heeft op de natuur en mensen op de tuinparken.

Prioriteiten gemeente

Uit de gesprekken die de Bond voor Volkstuinders en tuinpark De Federatie momenteel voeren ter voorbereiding op de uitwerking van het Plan van Aanpak Volkstuinen, maken wij op dat de gemeente de volgende punten belangrijk vindt:

- Een snelle verbinding tussen de stad en de nieuwe woonwijk
- Uitnodigende infrastructuur voor de nieuwe bewoners om gebruik te maken van de diverse mogelijkheden van de tuinparken.
- Hulpdiensten hebben toegang tot het park.

Aan deze uitgangspunten zullen wij gehoor geven in ons alternatieve plan.

Alternatief voorstel

Op onderstaande afbeelding vindt u een alternatief voorstel dat de tuinparken in onderling overleg hebben uitgewerkt. Het is een breed gedragen alternatief.



Het belangrijkste uitgangspunt van het alternatieve plan is dat er verschillende fietsroutes zijn voor verschillende gebruikers:

- **Een route voor het 'snelverkeer'**

Deze route ligt naast de tuinparken en verbindt de stad met de nieuwe woonwijk. De fietspaden zijn verhard en verlicht en liggen naast een natuurvriendelijke en aantrekkelijke berm. De tuinparken denken graag mee over het creëren van die bermen en over de ecologische verbinding met de parken.

- **Recreatieve routes**

Deze routes zijn voor wandelaars en fietsers die willen ontspannen door te genieten van de natuur in de tuinparken. Deze routes zien we als 'wandelpaden' waar de fiets te gast is, vergelijkbaar met de 'fietsstraat' waar de auto te gast is. De routes lopen door de tuinparken, langs verschillende thematuinen en particuliere tuinen en straks wellicht langs collectieve tuinen. Er wordt gebruik gemaakt van de bestaande paden. Extra verharding is niet nodig, de huidige paden zijn namelijk geschikt voor hulpdiensten en langzaam fietsverkeer. Verlichting is ook niet nodig omdat de tuinparken na zonsondergang afgesloten worden met (elektronische) hekken. Volkstuinen horen namelijk bij de groene stadruimten die niet volledig openbaar zijn (*Groenvisie 2050*, pag. 50). Er zijn verschillende opties uitgewerkt om de recreatieve routes over de parken te laten lopen (voor een toelichting zie bijlage 2).

Voordelen van dit alternatief

- Er wordt rekening gehouden met verschillende gebruikers en met het doel waarvoor zij van de route gebruik willen maken. Snel verplaatsen tussen de stad en de woonwijk wordt gefaciliteerd. Aan de andere kant nodigt de recreatieve route uit om te genieten van de natuur.
- De recreatieve routes voor langzaam verkeer zullen niet – of in veel mindere mate – leiden tot onveilige situaties voor (spelende) kinderen en volwassenen.
- De recreatieve routes zullen veel minder leiden tot schade voor flora en fauna. Doordat er geen verlichting is, wordt de biologische klok van dieren en planten 's nachts niet verstoord.
- Er kan gebruik gemaakt worden van de bestaande infrastructuur voor de recreatieve routes. De routes zijn al goed begaanbaar (ook geschikt voor hulpdiensten) en er hoeven geen huisjes/tuinen te verdwijnen. Dit betekent dat bomen, struiken, planten en alle dieren die daar leven behouden blijven.
 - Alternatief A (zie bijlage) betreft een route met een eenrichtingsverkeer. Dat maakt deze route veiliger. Wellicht een optie om dat voor alle recreatieve routes te overwegen.
- Omdat dit alternatief recht doet aan de identiteit van de tuinparken (natuur voorop, rust, veiligheid) kan het rekenen op draagvlak onder tuinders
- Dit alternatief sluit goed aan bij principes en uitgangspunten van de *Groenvisie 2050, een leefbare stad voor mens en dier* en bij de *Uitvoeringsstrategie Volkstuinenbeleid*.

Conclusie

Dit voorstel voldoet aan de uitgangspunten die door de gemeente tijdens het overleg gesteld zijn, is in lijn met het beleid en kan rekenen op draagvlak bij alle tuinparken. Wij rekenen erop dat recht wordt gedaan aan de intenties van de tuinparken om zorg te dragen voor mens en natuur en dat dit voorstel in overweging wordt genomen. Natuurlijk zijn we bereid tot nader overleg over de aangedragen alternatieven.

Bijlage 1 Nadelen huidige voorstel

Het voorstel zorgt voor grote onrust en verontwaardiging onder de tuinders.

In het kort; zo'n fietspad snijdt het park en de vereniging doormidden, creëert onrust en onveiligheid, is schadelijk voor flora en fauna, leidt tot verlies aan de biodiversiteit (waar we ruim 25 jaar in geïnvesteerd hebben), tot verlies aan tuinen en kost onnodig veel geld. Het voorstel leidt tot een ecologisch knelpunt. En dat op het Tuinpark dat in 2017 bij de herkeuring Natuurlijk Tuinieren door de AVVN de hoogste score had, die ooit in Nederland behaald is.

Dijkzicht is nu al een voorbeeld van 'een hotspot biodiversiteit', vernietiging daarvan kan toch nooit de bedoeling zijn?

Het voorstel past ook niet bij de principes en de doelen van de *Groenvisie 2050* en de daarop gebaseerde *Uitvoeringsstrategie Volkstuinenbeleid*; hieronder een aantal voorbeelden:

Groenvisie 2050, een leefbare stad voor mens en dier

- We gaan het bestaande groen beter benutten. We zorgen dat het bestaande groen aantrekkelijker wordt voor meer mensen en dieren, door daar de waarde voor natuur, gezondheid, sociaal welzijn en klimaatadaptatie te vergroten (pag. 5)
- Het bestaande groen blijft toekomstbestendig en vitaal (pag. 13)
- Groen draagt bij aan verschillende opgaven; groen van goede kwaliteit blijft behouden (pag. 27)
- De bestaande ecologische structuur wordt uitgebreid en er worden geen nieuwe ecologische knelpunten veroorzaakt (pag. 28)
- We zorgen voor natuurvriendelijke inrichting en beheer. We leren hierbij van succesvolle voorbeelden (pag. 55)

Uitvoeringsstrategie Volkstuinenbeleid

- *De Groenvisie 2050* is gebaseerd op vier pijlers: Natuur, klimaatadaptatie, gezondheid en sociale cohesie. Op alle vier pijlers leveren de volkstuinen belangrijke bijdragen (pag.13)
- De gemeente wil de prachtige (cultuurhistorische en ecologische waardevolle) volkstuinen graag behouden voor de toekomst (pag. 5)
- De Uitvoeringsstrategie volkstuinen richt zich op 2 hoofddoelen (pag.7):
 1. Het waarborgen van voldoende aanbod tuinieren door voor 'behoud, bescherming en betere benutting van de bestaande Amsterdamse volkstuintuinen' te kiezen
 2. het moderniseren van de volkstuinen; enerzijds het vergroten van de toegankelijkheid, de openbaarheid, het gebruik en de sociaal-maatschappelijke functie. En anderzijds 'het verbeteren van landschappelijk-ecologische en ruimtelijke inpassing in het stedelijk gebied' en 'het koesteren en versterken van de rol van volkstuintuinen als hotspots van biodiversiteit'
- Bij alle afspraken die we maken over beheer vormt duurzaamheid een leidend principe waaronder het verhogen van ecologische waarden van groen en water, natuurinclusiviteit, het versterken van biodiversiteit, gezond voedsel, afvalwater, energie en Amsterdam Rainproof (pag. 26)
- Van belang is dat het transformatieproces zo wordt ingericht dat het goed aansluit bij de historie, aanwezige kennis bij de tuinders en de lokale context'. Het moet een zorgvuldig proces worden waarbij de kracht van de verenigingen behouden en benut wordt. Ook na de transformatie moeten tuinders zich nog altijd mede-eigenaar voelen van 'hun' park. Zo blijven zij gemotiveerd om zich in te zetten voor het mede beheer van het terrein en voor een bloeiend verenigingsleven (pag. 30)

De drie tuinparken die genoemd worden in het *Plan van Aanpak Volkstuinenbeleid De Nieuwe Kern* bieden een alternatief voorstel aan. Een alternatief dat past bij de principes en doelen van de *Groenvisie 2050* én bij het streven om volkstuinen en woonwijken met elkaar te verbinden door middel van aantrekkelijke fietsroutes.

Bijlage 2 Toelichting op de verschillende routes

Toelichting op de snelfiets-route (in rood aangegeven op de kaart)

De route voor het snelverkeer begint bij de fietsbrug over de A2, loopt langs de hoofdingang van Tuinpark Dijkzicht langs de slootkant naar Holterbergweg en verbindt Amsterdam met de Nieuwe Kern. Er zijn diverse mogelijkheden om af te slaan naar de recreatieve routes in de tuinparken en ook naar de routes richting station Duivendrecht en Amsterdam Zuid-Oost.

Toelichting op de recreatieve routes

Op Tuinpark Dijkzicht zien we verschillende mogelijkheden. Drie voorbeelden:

- **A** een route via de hoofdingang naar de Pelikaansingel (natuurlijke borders, Koreaanse Dennen, natuurlijke oevers, wilde bloementuin, paddenpoel, insectenparadijs, Vogelbos, Rosarium en eetbare tuin) naar de achteruitgang met een aansluiting op de verbinding naar Ons Lustoord.
Fietsers die via de achteruitgang arriveren kunnen via de Ibissingel langs de eetbare tuin, de bessestrand, de boomgaard, de azaleatuin, de 2^{de} boomgaard en de wilgenrand met eyecatchers naar de hoofdingang rijden)
- **B** een route via de hoofdingang, naar de Flamingolaan (boerentuin), over de Middensingel (natuurlijke oever) en via de Pelikaansingel (wilde bloementuin, paddenpoel, insectenparadijs, Vogelbos, grassenrand en natuurlijke oever, Rosarium en eetbare tuin) naar de achteruitgang met een aansluiting op de verbinding naar Ons Lustoord
- **C** een route via de hoofdingang, lang het clubhuis, het sportveld, over de Middensingel (natuurlijke oever) en via de Pelikaansingel (Vogelbos, grassenrand en natuurlijke oever, Rosarium en eetbare tuin) naar de achteruitgang met een aansluiting op de verbinding naar Ons Lustoord.

Op Tuinpark Ons Lustoord zien we twee mogelijkheden:

- **D** een route via de Meidoornweg naar de Distelweg langs traditionele volkstuinten, een paddenpoel en een pluktuin
- **E** een route via de Dotterweg langs een ecologisch ontwikkelingsgebied, het clubhuis, een siervijver en een speeltuin

Op Tuinpark De Federatie zien we de volgende mogelijkheid:

- **F** een route door het park via de Grote Beerlaan langs de Middensingel en de Maanlaan met aansluitingen op de verbindingen naar station Duivendrecht, naar de woonboten en/of het stadspark. Onderweg komen de bezoekers langs de rozentuin, het speelveld en de tuin met hoge groentebakken (waar ook bewoners van verzorgingshuizen gebruik van maken).

